

MARKING KEY PEPALA III

GAWO A (Malikisi 30)

Nkhani za mchezo ndi zolembedwa

1 a. munthu wamwamuna yemwe wasirira mkazi

b. i. kusalala kwa mtengo

ii. kuwala kwa mtengo

c. yoyamikira

d. ndi munthu wabambo akuyamikira chilengedwe chokoma chimene chili pathupi la mkazi/ mwamuna akuyamikira momwe mkazi akuwonekera.

e. zipangizo

chifanifani – kukoma ngati uchi

funso lachodziwadziwa – udatuluka padothi limodzi?

mvekero – gwi/kholophethe

f. i. njaming'aluming'alu

ii. udamera

g. Ndi bwino kuyamikira chinthu chikakhala chabwino.

2. Mayankho a nkhani yayifupi

a. M'mudzi mwa Kadole

b. Powateteza kuti asavulazidwe ndi njoka

c. Anthu a m'mudzi atamva mkuwo kunyumba kwa Sanasho, adathamangirako nathandiza kupha nsato yomwe inadzetsa mantha aakulu m'mudzimo.

d. Panalibe yemwe adavulala

e. ya mkambazawina

f. i. mkuluwiko

ii. chining'a

iii. mvekero

iv. chifanifani

- g. anali wankhaza koma anasintha n'kukhala munthu wabwino ndipo anagawana ndi ena nyama yotsala
- h. - mgwirizano; anthu adabwera mwaunyinji kuzathandiza Sanacho atamva mkuwo.
- Nkhanza: Sanacho amamenya akazi awo akaledzera.

3. NTHONDO

a. Mfundo ya kudalira mu buku la Nthondo

1. Atate ake a Nthondo

Adadalira a Dziko kuti wapatse matumbo a Simba.

Adadalira mnzawo kuti awatanthauzire maloto awo.

2. Atsibweni ake a Nthondo

Adadalira Nthondo kuti ndiye adzatenge ufumu wawo

Amadalira nduna zawo poperekapo maganizo awo asanapange chiganizo.

3. Nthondo

Adadalira a Mdimba kuti apite nawo ku Harare.

Adadalira chakudya cha anzake popita ku Harare.

4. Mzungu yemwe Nthondo adakagwirako ntchito kachiwiri.

Adadalira Nthondo kuti azimugwirira ntchito.

Adadalira mnyamata wina kumuyendetsera ngolo yake.

5. Amayi a Nthondo

Adadalira mnzawo kuti awapatse chimera.

Adadalira anthu am'mudzi kuti awamangire nyumba Nthondo atakana.

b. Mavuto omwe Nthondo adakumana nawo

1. pa ubwana wake ali kumudzi

Abambo ake adamwalira

Amayi ake adamwaliranso

2. popita ku Harare

Amalume ake adamumana chakudya.

Anzake adamumenya

3. Ku Harare

Adadwala kumeneko

Adamenyedwa ngakhale kuti amadwala

4. popita ku Kabula

Nthondo anadwala

Chakudya chidali chosakwanira

CHAMDOTHE

Mfundo ya kuteteza ikuoneka mu mfundo izi:

1. Ndatopa adawonetsa kuteteza.

- amayi ake amayimba nyimbo ya ‘Chamdothe we thawa mvula’ pofuna

kumuteteza mwana wake kumvula komanso ku madzi womwe

akanamuononga

-ankamulangiza nthawi zambiri

2. Dama ndi Lunda adawonetsa kuteteza.

nthawi zonse amamuteteza Chamdothe ku nkhanza za Kaziputa akapita kosewera.

Ankaleretsa Kaziputa akafuna kumumenya Chamdothe.

3. Mayi Lunda adawonetsanso kuteteza.

Ankayimba nawo nyimbo yomuitana Chamdothe

Ankasewera ndi mayi wa Chamdothe kuti asaganize kuti palibe owakonda

4. Zione

Nthawi zonse amalonjeza Ndatopa kuti adzasamalira Chamdothe ku adani komanso ku zoopsa zomwe zingamuononge

Ankaletsa Kaziputa akafuna kumumenya Chamdothe.

b. MUDZI WA MFUMU TANDWE

kusalana m'mudzi mwa mfumu Tandwe

i .Samasalana kukabadwa mwana

-wopereka uthenga sanena kuti kwabadwa mkhirisitu kapena msilamu

-sanena fuko la munthu

ii.kukachitika maliro

-sanena kuti wamwalira ndi wa mtundu wakuti

-ku maliro sapita ndi achipembedzo chake kapena fuko lake lokha

iii.sasalana pa nkhani yasukulu ya mpingo

- kuphunzira azipembedzo zonse

- kugwirako ntchito azipembedzo / mitundu yosiyanasiyana ya anthu

iv.kusalana pa nkhani ya chipatala cha mpingo

-amathandizika a mipingo yosiyanasiyana

-amagwirako ntchito azipembedzo zosiyanasiyana

